

Deel D: Ondersteunings- aanbod.

Heliomare De Velst SO-VSO BAD

Deel D:

Inhoudsopgave.

› Basisondersteuning	3
› Extra en intensieve ondersteuning	3
› Ondersteuningsbehoeften	4
› Ondersteuningstoewijzing	5
› Grenzen aan de ondersteuning	5
› Leerroutes en didactische streefniveaus	6
› En, wat vind jij zelf van je OPP?	6

In dit deel leest u hoe wij als school kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling. Een beschrijving van onze doelgroep en de aanmeld- en plaatsingsprocedure staat in [deel A](#) van de schoolgids. Wij hanteren drie verschillende ondersteuningsbehoeften:

1. Basis
2. Extra
3. Intensief

De Commissie van Begeleiding (CvB) van de school bepaalt welke ondersteuning een leerling nodig heeft.

Basisondersteuning

De manier waarop onze basisondersteuning vormgegeven wordt, staat eerder beschreven in [deel A](#) van onze schoolgids:

- Onze leerlingen
- Ons onderwijs
- Kerndoelen, leerlijnen en leerroutes
- Het Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP)
- Leerlingenzorg
- Meldcode huiselijk geweld
- Monitoring veiligheidsbeleving van leerlingen

De school beschikt over diverse therapieruimtes, sportzalen, een snoezelruimte, hydrotherapiebad, een speelzaal en speeldekken. Daarnaast beschikken we over verzorgingsruimtes, tilliften, hoog-laagbanken en een schoolbus. De klaslokalen van de onderbouw en VSO BAD kunnen afgesloten worden. Enkele klassen kunnen gebruik

maken van een 'stiltestoel' of plek voor het lokaal, waar de leerling kan ontspannen tijdens een time-out. De VSO BAD groepen werken groepsdoorbroken in 4 lokalen op de eigen afdeling. Zij maken één dag in de week ook gebruik van 'Ons Huis' als stageplek voor de groepsstages.

Extra en intensieve ondersteuning

Naast de basisondersteuning kunnen we extra en intensieve ondersteuning inzetten ten behoeve van het leren, de sociaal emotionele ontwikkeling en ADL-zorg. We werken daarbij zo nodig ook samen met externe partners zodat de leerling kan blijven deelnemen aan het onderwijs. Ook deze extra en intensieve ondersteuning staat eerder beschreven in de schoolgids onder het hoofdstuk [Leerlingenzorg](#).

- Revalidatie, fysiotherapie, ergotherapie, psychologie
- NT2, OOA schoollogopedie
- OOA ergotherapie en fysiotherapie
- Inzet muzikagoog
- Maatschappelijk werk, psycholoog, gedragsspecialist
- Externe samenwerkingen (o.a. Hartekamp, Happy2Move en GGD)
- Bewegingsonderwijs - Paardrijlessen in de manege

'De school beschikt over diverse therapieruimtes, een snoezelruimte, hydrotherapiebad en verzorgingsruimtes.'

Ondersteuningsbehoeften

Ondersteuningsbehoefte	Basis	Extra	Intensief
Organisatie van het onderwijs	In een relatief kleine groep met 1 leerkracht en assistentie waarbij incidenteel extra ondersteuning wordt geboden gedurende een dag.	In een relatief kleine groep met 1 leerkracht en fulltime assistentie, waarbij regelmatig extra ondersteuning wordt geboden gedurende een les in de (sub)groep.	In kleine (V)SO-groep met 1 leerkracht en fulltime assistentie, er is structurele intensieve begeleiding. Een keer per week inzet van een muzikagoog en NME lessen.
Leren en ontwikkelen	Wekelijkse, kortdurende en/of tijdelijke ondersteuning op het gebied van instructie, taakaanbod en het plannen en organiseren.	Dagelijkse kortdurende en/of tijdelijke individuele ondersteuning op het gebied van instructie, taakaanbod en het plannen en organiseren.	Gedurende de hele dag intensieve ondersteuning op het gebied van instructie, taakaanbod en plannen en organiseren. Zeer nabije ondersteuning door de ondersteuner. Regie ligt niet bij de leerling.
Sociaal- emotionele ontwikkeling	Wekelijkse, kortdurende en/of incidentele begeleiding en toezicht welke gericht is op het gedrag en/of aparte gedragsregels en afspraken voor de leerling. Positief veilig schoolklimaat, volgens de principes van de Vreedzame school.	Meerdere keren per week begeleidingsmomenten toezicht welke gericht is op het gedrag. Dagelijks begeleiding en toezicht bij invulling van vrijere situaties. Een voorspelbare, gestructureerde onderwijssituatie. Extra inzet individuele, psychosociale ondersteuning. Samenwerking en afstemming externe partners.	Een zeer voorspelbare, gestructureerde onderwijssituatie met ruimte voor regelmatige individuele begeleiding en continue toezicht bij en invulling van vrijere situaties i.v.m. veiligheid. Zeer veilig en gestructureerd pedagogisch klimaat. Extra inzet individuele, psychosociale ondersteuning. Samenwerking en afstemming externe partners.
Communicatie	Kort en bondige communicatie. Wekelijks aanbod van taallessen op groepsniveau. Taal wordt zo nodig visueel ondersteund. Inzet NT2 in groepsdoorbroken niveau groep.	Kort en bondige communicatie met ondersteunende gebaren. Er wordt bewust stilgestaan bij het aanbieden en begrijpen van mondelinge informatie. Taal wordt visueel ondersteund, al dan niet door de inzet van hulpmiddelen. Inzet OOA schoollogopedie.	Kort en bondige communicatie met ondersteunende gebaren. Dagelijks ondersteuning bij het aanleren van gespreksvaardigheden en communicatieregels. Inzet ondersteunende communicatiemiddelen en aangepast aanbieden van mondelinge informatie. Inzet OOA schoollogopedie.
Fysieke en medische ondersteuning	Toezicht bij ADL-vaardigheden en/of medicatiegebruik, medische protocollen, en/of lichte aanpassingen bij activiteiten.	De zelfstandigheid bij ADL-vaardigheden vraagt om extra ondersteuning of inzet van hulpmiddelen. Persoonlijke verzorging o.a. bij bewegingsonderwijs en toiletgang. Begeleiding bij verplaatsen in en door het gebouw en deelnemen in het verkeer.	Afhankelijkheid van derden bij ADL-vaardigheden, ondersteuning is afhankelijk van specialistische zorg. Continue ondersteuning en toezicht bij persoonlijke verzorging, verplaatsingen in de ruimte. De leerling is aangewezen op de continue aanwezigheid van volwassenen.

Ondersteuningstoewijzing

Bij de ondersteuningstoewijzing is de afgegeven Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) een belangrijke indicator. In gesprek met ouders en/of verzorgers wordt afgestemd wat de school nog meer kan bieden om goed onderwijs aan de leerling te kunnen geven. Als blijkt dat wij niet de passende onderwijsplek zijn omdat een leerling een andere zorgbehoefte heeft dan de bovengenoemde ondersteuningsbehoeften, dan denken we natuurlijk graag met u mee. Een tijdelijk onderwijsarrangement behoort ook tot de mogelijkheden, om te kijken of en hoe wij kunnen voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. In een onderwijszorgarrangement werken we samen met het samenwerkingsverband, een zorginstelling en/of jeugdhulp. Samen maken we afspraken waarbij onderwijs centraal staat, maar een combinatie van school en een andere voorziening, zoals een zorginstelling of pedagogisch centrum, ook denkbaar is. Indien een leerling op bepaalde momenten tijdelijk één op één begeleiding nodig heeft om deel te kunnen nemen aan het onderwijs, kan er een beroep gedaan worden op aanvullende zorg. (zie [deel A blz 37 leerlingenzorg - jeugdzorgmedewerkers in onderwijs](#)).

Grenzen aan de ondersteuning

In gesprek met ouders en/of verzorgers zoeken we naar antwoorden op de zorg- en onderwijsbehoeften van leerlingen. Bij dit gesprek wordt interne en externe expertise betrokken. Er is echter wel een grens tussen onderwijs en zorg en onderwijs en behandeling. Bij het vaststellen van die ondergrens zoeken we gezamenlijk naar antwoorden op de volgende twee vragen:

- Is de leerling daadwerkelijk gebaat bij functioneren in een onderwijsomgeving?
- Kan de leerling op een veilige en verantwoorde manier functioneren in een schoolse omgeving?

De grenzen van onze ondersteuning zijn:

- Als er geen sprake meer is van leerbaarheid in een schoolsetting bij een leerling of als een leerling van boven de 16 jaar te vaak verzuimt of niet gemotiveerd is voor onderwijs. We zullen dan op zoek gaan naar een passende ontwikkelplek buiten Heliomare De Velst SO-VSO BAD.
- Als de veiligheid (zowel fysiek als mentaal) van de desbetreffende leerling, andere leerlingen en/of het personeel in het geding komt.
- Als een leerling geen nabijheid duldt van andere leerlingen en/of personeel.

- Als de tijd voor verzorging en medische behandelingen en structurele therapie niet meer in juiste verhouding staat tot het onderwijsprogramma. Met andere woorden: als een leerling zoveel zorg en aandacht nodig heeft dat wij als school niet meer toekomen aan het beloofde onderwijsaanbod.
- Als gedrag leidt tot structurele één op één begeleiding om deel te nemen aan het groepsproces in de klas. Ouders en/of verzorgers kunnen in overleg met school een beroep doen op tijdelijke inzet van Jeugdzorg in Onderwijs.
- Als een leerling een zeer grote bewegingsdrang heeft (anders dan passend bij de ontwikkelingsfase van een kind), waardoor deelname aan het onderwijsaanbod belemmerd wordt of deze drang te verstorend is/wordt voor anderen.
- Als een leerling aangewezen is op een intensief behandelprogramma vanuit GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg) die voorliggend is aan onderwijs.

Jeugdzorg in speciaal onderwijs

Per leerling levert de school maximaal 185 minuten per week zorg, om de ontwikkeling en deelname aan het onderwijs van de leerlingen te ondersteunen. Als er meer zorg

nodig is, is aanvullende bekostiging vanuit de jeugdwet (JW), Wet Langdurige Zorg (WLZ) of Zorgverzekeringswet (ZVW) vereist. Voor aanvullende bekostiging vanuit de jeugdwet is een toekenning nodig met betrokkenheid van een CJG-coach. Bij zorg vanuit de WLZ of ZVW wordt in overleg met ouders bepaald welk zorgdeel binnen het onderwijs kan worden ingezet. Als een leerling nog geen aanvullende bekostiging heeft of als deze ontoereikend is, kunnen ouders een onafhankelijke cliëntondersteuner inschakelen om mogelijkheden te onderzoeken.

Leerroutes en didactische streefniveaus

In deel A van de schoolgids zijn de **leerroutes van het SO en VSO BAD** beschreven. We hanteren streefdoelen, streefniveau en een schoolnorm (75%) voor de leergebieden taal (technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en mondelinge taalvaardigheid) en rekenen. En voor de vakoverstijgende leergebieden en sociaal maatschappelijke competenties. (Leren Leren, sociaal gedrag en sociaal- emotioneel functioneren). Deze streefdoelen en streefniveaus passen bij de beoogde uitstroom bestemming en het beoogd uitstroomniveau. De didactische

niveaus die horen bij de tussenjaren en eindbestemming zijn vastgelegd in het leerlijnenpakket. Daarnaast is vastgesteld welke middelen (methoden of themalessen), materialen, methodieken en/of toetsing de school inzet.

Elke leerling wordt op basis van diens mogelijkheden ingedeeld in een profiel met een verwachte uitstroombestemming. Dit profiel wordt de leerroute genoemd. De leerling krijgt een onderwijsaanbod dat past bij de eindbestemming. Dit aanbod loopt volgens een planning: de leerlijn. Leerlingen kunnen streefdoelen laag, op of hoog op de leerlijn hebben. De streefdoelen staan vermeld in het Ontwikkelingsperspectief

Plan (OPP). Wanneer een leerling langere tijd onder of boven de leerlijn scoort wordt na analyse en in overleg met ouders/verzorgers zo nodig de leerroute herzien.

En, wat vind jij zelf van je OPP?

Leerlingen hebben vaak een goed beeld van wat ze nodig hebben om zich goed te kunnen ontwikkelen. Daarom vragen we vanaf dit schooljaar iedere leerling om mee te praten over hun eigen OPP en de ondersteuning die zij nodig hebben. Dit doen we ook als het OPP wordt bijgesteld of geëvalueerd. In het OPP schrijven we op wat de inbreng van de leerling is geweest. Leerlingen zijn niet verplicht ook inbreng te leveren.

Overzicht SO leerroutes – cognitieve leergebieden

SO Leerroutes 1-7b Streefniveaus didactische basisvaardigheden op de Plancius, CED ZML, CED Jonge kind en CED basisleerlijnen.

Kalender-leeftijd	4-5		5-6		6-7		7-8		8-9		9-10		10-11		11-12		Uitstroomverwachting
DL bij benadering	-19 -10		-9 -0		1-10		11-20		21-30		31-40		41-50		51-60		
Leerroute	Leerjaar 1		Leerjaar 2		Leerjaar 3		Leerjaar 4		Leerjaar 5		Leerjaar 6		Leerjaar 7		Leerjaar 8		
1	Plancius 1 t/m 6 Doelen worden individueel vastgesteld																VSO Dagbesteding Belevingsgericht
2	25% CED 1	50% CED 1	75% CED 1	CED 1	17% CED 2	33% CED 2	50% CED 2	67% CED 2	84% CED 2	CED 2	17% CED 3	33% CED 3	50% CED 3	67% CED 3	84% CED 3	CED 3	VSO Dagbesteding Activerend en taakgericht
3	25% CED 1	50% CED 1	75% CED 1	CED 1	50% CED 2	CED 2	50% CED 3	CED 3	50% CED 4	CED 4	50% CED 5	CED 5	25% CED 6	50% CED 6	75% CED 6	CED 6	VSO Dagbesteding Arbeidsmatig
4a	CED 1	CED 2	50% CED 3	CED 3	50% CED 4	CED 4	50% CED 5	CED 5	50% CED 6	CED 6	50% CED 7	CED 7	50% CED 8	CED 8	50% CED 9	CED 9	VSO ZML (beschutte) arbeid
4b	1a JK	1b JK	2a JK	2a JK	2b JK	2b JK	B3/M3	M3/E3	E3	E3	E3/M4	M4	M4	M4/E4	M4/E4	E4	VSO ZML (beschutte) Arbeid
5a	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	B3	M3	M3/E3	E3	E3/M4	M4	M4/E4	E4	E4/M5	M5	M5/E5	E5	PRO
5b	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	B3/M3	M3/E3	E3	E3/M4	M4/E4	E4	M5	M5/E5	E5/M6	M6	M6/E6	E6	VMBO Basis
6a	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	B3/M3	M3/E3	E3/M4	M4/E4	E4	M5	M5/E5	E5/M6	M6	E6	E6/M7	M7	VMBO kader
6b	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	E7/M8	M8	VMBO(G)TL
7a	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	>M3	>E3	>M4	>E4	>M5	>E5	>M6	>E6	>M7	>E7	>M8	>E8	HAVO
7b	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	>M3	>E3	>M4	>E4	>M5	>E5	>M6	>E6	>M7	>E7	>M8	>E8	VWO

De leerroute is een leerplan met de stappen die de leerling moet volgen om het doel te bereiken. Voor elk vak(gebied) zijn per leerjaar en leerroute doelen beschreven en uitgewerkt; dit noemen we de leerlijnen. In het overzicht van de leerroutes worden per leerjaar het bijbehorende streefniveau aangegeven. Voor elke leerling wordt aan het begin van het schooljaar vastgesteld aan welke doelen en welk streefniveau er gewerkt wordt. Dit wordt vastgelegd in het OPP.

Sociale competenties

Overzicht SO Leerroutes 1-7b Sociaal gedrag CED ZML, CED Jonge kind en CED basisleerlijnen

Kalender-leeftijd	4-5		5-6		6-7		7-8		8-9		9-10		10-11		11-12		Onderwijsperspectief (Uitstroomverwachting)
DL bij benadering	-19 -10		-9 -0		1-10		11-20		21-30		31-40		41-50		51-60		
Leerroute	Leerjaar 1		Leerjaar 2		Leerjaar 3		Leerjaar 4		Leerjaar 5		Leerjaar 6		Leerjaar 7		Leerjaar 8		
1 Plancius	Plancius 1 t/m 6 Doelen worden individueel vastgesteld																VSO Dagbesteding Belevingsgericht
2 CED ZML	25% CED 1	50% CED 1	75% CED 1	CED 1	17% CED 2	33% CED 2	50% CED 2	67% CED 2	84% CED 2	CED 2	17% CED 3	33% CED 3	50% CED 3	67% CED 3	84% CED 3	CED 3	VSO Dagbesteding Activerend en taakgericht
3 CED ZML	25% CED 1	50% CED 1	75% CED 1	CED 1	50% CED 2	CED 2	50% CED 3	CED 3	50% CED 4	CED 4	50% CED 5	CED 5	25% CED 6	50% CED 6	75% CED 6	CED 6	VSO Dagbesteding Arbeidsmatig
4a CED ZML	CED 1	CED 2	50% CED 3	CED 3	50% CED 4	CED 4	50% CED 5	CED 5	50% CED 6	CED 6	50% CED 7	CED 7	50% CED 8	CED 8	50% CED 9	CED 9	VSO ZML (beschutte) arbeid
4b CED ZML	CED 1	CED 2	50% CED 3	CED 3	50% CED 4	CED 4	50% CED 5	CED 5	50% CED 6	CED 6	50% CED 7	CED 7	50% CED 8	CED 8	50% CED 9	CED 9	VSO ZML
5a CED basis	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	JK 3a	JK 3b	20% Ced 3	40% 3	60% 3	80% 3	3	20% 4	40% 4	60% 4	80% 4	4	PRO
5b CED basis	1a JK	1b JK	50% JK 2	Jk 2	JK 3a	JK 3b	50% 3	3	40% 4	60% 4	80% 4	4	25% 5	50% 5	75% 5	5	VMBO Basis
6a CED basis	1a JK	1b JK	2a JK	2a JK	JK 3a	JK 3b	3	20% 4	50% 4	4	25% 5	50% 5	75% 5	5	25% 6	50% 6	VMBO kader
6b CED basis	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	JK 3a	JK 3b	3	50% 4	4	25% 5	50% 5	5	25% 6	50% 6	75% 6	6	VMBO (G)TL
7a CED basis	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	JK 3a	JK 3b	3	50% 4	4	25% 5	50% 5	5	50% 6	6	75% 7	7	HAVO
7b CED basis	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	JK 3a	JK 3b	50% 3	4	50% 5	5	50% 6	6	50% 7	7	50% 8	8	VWO

Maatschappelijke competenties

Overzicht SO Leerroutes 1-7b Leren Leren CED ZML, CED Jonge kind en CED basisleerlijnen.

Kalender-leeftijd	4-5		5-6		6-7		7-8		8-9		9-10		10-11		11-12		Uitstroomverwachting
DL bij benadering	-19 -10		-9 -0		1-10		11-20		21-30		31-40		41-50		51-60		
Leerroute	Leerjaar 1		Leerjaar 2		Leerjaar 3		Leerjaar 4		Leerjaar 5		Leerjaar 6		Leerjaar 7		Leerjaar 8		
1 Plancius	Plancius 1 t/m 6 Doelen worden individueel vastgesteld																VSO Dagbesteding Belevingsgericht
2 CED ZML	25% CED 1	50% CED 1	75% CED 1	CED 1	17% CED 2	33% CED 2	50% CED 2	67% CED 2	84% CED 2	CED 2	17% CED 3	33% CED 3	50% CED 3	67% CED 3	84% CED 3	CED 3	VSO Dagbesteding Activerend en taakgericht
3 CED ZML	25% CED 1	50% CED 1	75% CED 1	CED 1	50% CED 2	CED 2	50% CED 3	CED 3	50% CED 4	CED 4	50% CED 5	CED 5	25% CED 6	50% CED 6	75% CED 6	CED 6	VSO Dagbesteding Arbeidsmatig
4a CED ZML	CED 1	CED 2	50% CED 3	CED 3	50% CED 4	CED 4	50% CED 5	CED 5	50% CED 6	CED 6	50% CED 7	CED 7	50% CED 8	CED 8	50% CED 9	CED 9	VSO ZML (beschutte) arbeid
4b CED ZML	CED 1	CED 2	50% CED 3	CED 3	50% CED 4	CED 4	50% CED 5	CED 5	50% CED 6	CED 6	50% CED 7	CED 7	50% CED 8	CED 8	50% CED 9	CED 9	VSO ZML
5a CED basis	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	JK 3a	JK 3b	20% Ced 3	40% 3	60% 3	80% 3	3	20% 4	40% 4	60% 4	80% 4	4	PRO
5b CED basis	1a JK	1b JK	50% JK 2	Jk 2	JK 3a	JK 3b	50% 3	3	40% 4	60% 4	80% 4	4	25% 5	50% 5	75% 5	5	VMBO Basis
6a CED basis	1a JK	1b JK	2a JK	2a JK	JK 3a	JK 3b	3	20% 4	50% 4	4	25% 5	50% 5	75% 5	5	25% 6	50% 6	VMBO kader
6b CED basis	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	JK 3a	JK 3b	3	50% 4	4	25% 5	50% 5	5	25% 6	50% 6	75% 6	6	VMBO (G)TL
7a CED basis	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	JK 3a	JK 3b	3	50% 4	4	25% 5	50% 5	5	50% 6	6	75% 7	7	HAVO
7b CED basis	1a JK	1b JK	2a JK	2b JK	JK 3a	JK 3b	50% 3	4	50% 5	5	50% 6	6	50% 7	7	50% 8	8	VWO

Overzicht VSO BAD leerroute 1-3 CED ZML leerlijnen met aanvulling VSO leerlijnen Dagbesteding - alle leergebieden

Kalender-leeftijd	12/13	14	15	16	17	18-20	Uitstroomverwachting
DL bij benadering	61-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-150	
Leerroute	Leerjaar 9/10	Leerjaar 11	Leerjaar 12	Leerjaar 13	Leerjaar 14	Leerjaar 15-17	
1	Plancius 4-6 - CED ZML 3						Dagbesteding Belevingsgericht
2	50% 4	4	50% 5	5	50% 6	6	Dagbesteding Activerend en taakgericht
3	50% 7	7	50%8	8	50% 9	9	Dagbesteding Arbeidsmatig